

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Co/126/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814204945
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8814204945.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fil'akovského a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Anny Koval'ovej v spore žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843 proti žalovanej U. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXX, XXX XX V., za účasti združenia Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov obaja zastúpený JUDr. Bohdanom Jakubisom, advokátom so sídlom Dobrovičova 13, 811 09 Bratislava, o zaplatenie 2.295,80 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 3C 107/2014-108 zo dňa 11. apríla 2016 takto jednohlasne

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok v jeho napadnutej časti, t.j. okrem výroku o zamietnutí žaloby čo do zvyšku a v rozsahu zrušenia vec v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

„Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 1.686,40 eur, úrok z omeškania za obdobie od 21.06.2011 do 06.08.2011 v sume 30,99 eur a ročný úrok z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 1.686,40 eur od 07.08.2011 do zaplatenia, ako aj trovy konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 66,00 eur a z trov právneho zastúpenia vo výške 595,00 eur, a to všetko v mesačných splátkach po 40 eur mesačne, ktoré splátky sú splatné vždy do 25-teho dňa toho ktorého mesiaca na adrese žalobcu, pod následkami straty výhody splátok, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku až do zaplatenia.

Čo do zvyšku žalobu zamietla.

Vedľajšiemu účastníkovi sa trovy konania nepriznávajú.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením § 52, § 53, § 517, § 524, § 526 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“); § 2 až 4 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

3. Vychádzal so zistenia, že suma, ktorej zaplatenie je predmetom tohto konania je nárokom zo zmluvy o úvere uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu - Slovenskou sporiteľňou, a.s. ako bankou a žalovanou ako dlžníkom zo dňa 30.09.2004, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver v sume 3.319,39 Eur. Uvedená zmluva je zmluvou spotrebiteľskou. Súd prvej inštancie z úradnej moci prihliadal na oslabenie nároku žalobcu voči spotrebiteľovi. Keďže v danom prípade bola splatnosť jednotlivých splátok dohodnutá k 20. dňu v mesiaci, nepremičanými splátkami sú tie, ktoré sú splatné odo dňa 20.06.2011, teda 40 splátok. Úver bol žalovanej poskytnutý pri úrokovej sadzbe 9,30 % ročne, pričom úroková miera podobného úveru v bankách v čase poskytnutia úveru činila úrok 9,08 % ročne a teda dohodu o výške úrokov považoval prvoinštančný súd za platnú. Nárok žalobcu na zaplatenie poplatku

za správu úveru zamietol, nakoľko zmluvné dojednanie o poplatku za správu úveru považoval za neprijateľnú podmienku. O trovách rozhodol podľa ustanovenia § 142 odsek 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“).

4. Proti rozsudku podala včas odvolanie žalovaná. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, prípadne aby rozsudok zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne. Súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil postavenie žalobcu ako aktívne vecne legitimovaného z dôvodu nedodržania podmienok postúpenia pohľadávky, keďže žalobca nepreukázal splnenie podmienok postúpenia pohľadávky v zmysle ustanovenia § 92 odsek 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách (ďalej len „Zákon o bankách“). Dané ustanovenie dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi za splnenia určitých podmienok. Predpokladom postupiteľnosti pohľadávky banky na inú osobu je (1) písomná výzva banky a (2) aby bol ohľadom tejto pohľadávky klient v omeškaní aspoň 90 dní. Žalobca nepreukázal, že by v čase, kedy mala byť pohľadávka Slovenskej sporiteľne, a.s. voči žalovanej postúpená naňho, boli tieto podmienky postupne splnené. Žalobca tak nedisponuje aktívnou legitímáciou. Napriek výzve zaslanej žalovanej, ktorú doložil právny predchodca žalobcu, nie je preukázané, že túto výzvu skutočne žalovanej aj zaslal. Súd prvej inštancie ďalej uvádza, že žalobca môže úver zosplatiť napriek tomu, že nie je bankou. Žalovaná však má za to, že úver zosplatiť môže výhradne banka, ktorá má bankovú licenciu. Súd prvej inštancie sa okrem konštatovania právnej argumentácie žalovanej ani jednou vetou nevyšporiadal s námietkami voči aktívnej legitímácie.

5. Žalobca a ani vedľajší účastník sa k odvolaniu nevyjadrili.

6. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „C.s.p.“), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

7. Z obsahu spisu vyplýva, že dňa 30.09.2004 uzatvorila žalovaná so Slovenskou sporiteľňou, a.s. zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 100.000 Sk (3.319,39 Eur). Dňa 28.06.2011 uzatvorila Slovenská sporiteľňa, a.s. ako postupca a žalobca ako postupník zmluvu o postúpení pohľadávok, predmetom ktorej bola aj pohľadávka banky voči žalovanej. Z prílohy č. 1 k zmluve o postúpení vyplýva, že k poslednej úhrade zo strany žalovanej došlo dňa 28.05.2009. Ku dňu postúpenia pohľadávky bola žalovaná v omeškaní 1195 dní. Zo žaloby ďalej vyplýva, že Slovenská sporiteľňa, a.s. oznámila žalovanej postúpenie pohľadávky na žalobcu (oznámenie zo dňa 18.07.2011) a tiež, že žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 01.08.2011 (odoslanie týchto listín žalovanej nie je preukázané doručenkou alebo iným relevantným spôsobom).

8. Zo spisu vyplýva, že záväzkový vzťah, ktorý je predmetom tohto konania vznikol z bankového úveru, regulovaného špeciálnou právnou úpravou Zákona o bankách. Banka je štátom autorizovaná inštitúcia, ktorej činnosť v zmysle ustanovenia § 2 odsek 3 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách podlieha bankovému povoleniu na činnosť bánk, zároveň podlieha dohľadu Národnej banky Slovenska. Bez bankového povolenia nemôže nikto vykonávať bankovú činnosť. Žalobca v konaní nepreukázal, aby disponoval takýmto povolením, na základe ktorého by mohol vykonávať správu nezosplatených úverov poskytovaných fyzickým osobám bankami, teda bankovou činnosťou.

9. Aktívnou vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou súdneho konania. (Porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29.06.2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009)

10. Treba prisvedčiť žalovanej, že súd prvej inštancie sa nijakým spôsobom nevyšporiadal s námietkou aktívnej legitímácie žalobcu. Pritom, ako aj sám poznamenal, je povinný z úradnej moci prihliadať na oslabenie nároku žalobcu voči spotrebiteľovi, ktorým žalovaná nepochybne je.

11. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ustanovenia § 92 odsek 8 Zákona o bankách môže byť však iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už splatnými, a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky.

12. Z obsahu spisu je zrejmé, že postupca neukončil záväzkovo-právny vzťah uzatvorený medzi postupcom na jednej strane a žalovanými na strane druhej strane, nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, zmluva nebola vypovedaná a taktiež nedošlo k odstúpeniu od zmluvy a žalobca nedisponuje dokladmi, ktoré by danú skutočnosť - ukončenie zmluvy - preukázali. K vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru došlo až zo strany žalobcu ku dňu 01.08.2011.

13. Postúpenie pohľadávky je pomerne bežným právnym úkonom. Pokiaľ sa však cesia týka bankovej pohľadávky z bankového produktu, osobitný predpis dopĺňa zákonné pravidlá pre platné postúpenie. Postúpiť tak možno bankovú pohľadávku v tej časti, ktorá je po splatnosti, iba po výzve na splnenie pričom výzva musí byť písomná a musí byť zo strany banky a omeškanie trvá viac ako 90 dní.

14. Odvolací súd zdôrazňuje, že žiadnym spôsobom nespochybňuje právo banky postúpiť aj pohľadávku z celého úverového vzťahu, avšak pre takéto postúpenie je nevyhnutné pristúpiť v súlade so zákonom a obchodnými podmienkami k vyhláseniu predčasnej mimoriadnej splatnosti celého úveru. Vyhlásiť predčasnú splatnosť bankového úveru je však výlučným oprávnením banky, pričom toto oprávnenie môže banka realizovať ešte pred postúpením pohľadávky.

15. Prvoinštančný súd v priebehu konania neskúmal splnenie podmienok postúpenia pohľadávky banky na nebankový subjekt a teda nevyporiadal sa s (podľa názoru odvolacieho súdu) s opodstatnenými námietkami žalovanej ako aj zdruzenia.

16. Obsahové náležitosti rozsudku určuje ustanovenie § 220 C.s.p.. Ich správnosť a úplnosť je predpokladom vykonateľnosti a preskúmateľnosti rozhodnutia. Či je rozhodnutie preskúmateľné alebo nie sa dá zistiť len z jeho odôvodnenia.

17. V tejto súvislosti je právne významné ustanovenie § 220 odsek 2 O.s.p., podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil a aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Obdobným spôsobom náležitosti odôvodnenia rozsudku upravovalo ustanovenie § 157 odsek 2 O.s.p. v znení účinnom do 30.06.2016.

18. Štruktúra odôvodnenia rozsudku je v priamej spojitosti so základným právom na súdnu ochranu podľa článku 46 odsek 1 Ústavy Slovenskej republiky. Ak súd pri odôvodňovaní rozsudku nepostupuje spôsobom, ktorý záväzne určuje ustanovenie § 220 odsek 2 C.s.p. dochádza nielen k tomu, že rozsudok je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov alebo pre ich nezrozumiteľnosť, ale aj k tomu, že základné právo na súdnu ochranu nie je naplnené reálnym obsahom. Konanie a rozhodovanie všeobecných súdov sa uskutočňuje v predpísanom ústavnom a zákonnom rámci, rešpektovanie ktorého vylučuje svojvôľu v ich postupe, pričom vylúčenie svojvôle sa zabezpečuje viacerými prostriedkami, vrátane ich povinnosti svoje rozhodnutia odôvodniť. Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje strane konania posúdiť ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné predpisy a akými úvahami sa správal pri svojom rozhodovaní o veci samej.

19. Vydaním nepreskúmateľného rozhodnutia sa strane odníma možnosť v odvolacom konaní riadne brániť svoje práva a oprávnené záujmy nakoľko je problematické zaujímať stanoviská k nezrozumiteľnému alebo nedostatočne zdôvodnenému rozhodnutiu.

20. Keďže nedostatočne zdôvodnenie rozhodnutia je potrebné hodnotiť ako nesprávny procesný postup súdu, ktorým bolo znemožnené žalovanej, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že

došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 389 odsek 1 písm. b/ C.s.p. rozsudok zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 odsek 1 C.s.p.).

21. Po vrátení veci bude potrebné riadne preskúmať platnosť zmluvy o postúpení pohľadávok, resp. aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu.

22. Prvoinštančný súd, ktorý je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 odsek 2 C.s.p.) v novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (§ 396 odsek 3 C.s.p.).

23. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

: Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).